

Odpoověď na podněty poskytnuté Evropským parlamentem jako součást jeho usnesení o výroční zprávě Evropské centrální banky za rok 2018

Výroční zprávu ECB za rok 2018 představil viceprezident ECB dne 1. dubna 2019 na zvláštní schůzi Hospodářského a měnového výboru Evropského parlamentu.¹ Dne 11. února 2020 se prezidentka ECB zúčastnila plenární rozpravy parlamentu o výroční zprávě.² Následujícího dne parlament přijal usnesení o výroční zprávě ECB za rok 2018 (dále jen „usnesení“).³

Při příležitosti předložení výroční zprávy ECB za rok 2019 Evropskému parlamentu poskytuje ECB svou odpověď na podněty Evropského parlamentu uvedené v usnesení.⁴ Tato odpověď se zveřejňuje v souladu s praxí přijatou v roce 2016 na žádost Evropského parlamentu.⁵ Odráží závazek ECB dodržovat zásady odpovědnosti nad rámec požadavků Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Vypuknutí koronavirové pandemie (COVID-19) začátkem roku 2020, její výrazný dopad na hospodářství a mimořádná opatření přijatá ECB v reakci na tuto nouzovou situaci⁶ do určité míry ovlivnily odpověď ECB na otázky vznesené Evropským parlamentem. Tato odpověď se však zabývá především činností ECB v roce 2019, tedy za období, na něž se vztahuje výroční zpráva ECB za rok 2019.⁷

---

¹ Viz [internetové stránky](#) ECB.

² Viz [internetové stránky](#) ECB.

³ Znění přijatého usnesení je k dispozici na [internetových stránkách](#) Evropského parlamentu.

⁴ Tato odpověď se nezabývá tématy uvedenými v usnesení Evropského parlamentu o bankovní unii. Diskuze k těmto záležitostem viz [výroční zpráva ECB o činnosti dohledu](#). Odpověď na usnesení o bankovní unii bude zveřejněno později během letošního roku.

⁵ Viz bod 23 usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. února 2016 o výroční zprávě Evropské centrální banky za rok 2014, které je k dispozici na [internetových stránkách](#) Evropského parlamentu.

⁶ Viz tiskové zprávy zveřejněné na [internetových stránkách](#) ECB 12. března 2020, 18. března 2020, 7. dubna 2020 a 22. dubna 2020.

⁷ Datum uzávěrky pro tuto odpověď je 27. dubna 2020.

1 Měnová politika ECB

1.1 Účinnost opatření ECB a jejich vedlejší dopady

Usnesení se v bodech 9, 13, 14, 16–18 a 24 zabývá účinností opatření měnové politiky ECB, jejich vlivem na podmínky financování v eurozóně a jejich vedlejšími dopady. V bodech 4, 5 a 17 usnesení konstatuje, že jsou nezbytné podpůrné fiskální politiky a další politiky přispívající ke zvýšení dlouhodobějšího růstového potenciálu, jež podporují agregátní poptávku a snižují zranitelnost.

ECB má za to, že opatření její měnové politiky výrazně přispěla ke zlepšení finančních podmínek pro podniky a domácnosti a k vyšší hospodářské aktivitě a inflaci. Při zvážení všech opatření přijatých ECB od poloviny roku 2014 do roku 2019 se celkový vliv na růst reálného HDP v eurozóně odhaduje za toto období kumulativně od 2,5 do 3,0 procentního bodu.⁸ Příspěvek těchto opatření k roční míře inflace se pro toto období pohybuje mezi třetinou a polovinou procentního bodu ročně.⁹ Vyšší hospodářský růst ve střednědobém výhledu v důsledku měnověpolitických opatření ECB je přínosný pro převládající většinu domácností a podniků v eurozóně.

ECB zastává názor, že nízká úroveň nominálních úrokových sazeb v eurozóně neodráží jen způsob provádění měnové politiky. Reálné úrokové sazby v Evropě i ve světě vykazují sestupný trend po desetiletí a od světové finanční krize zůstávají na velmi nízké, nebo dokonce záporné, úrovni. Množství odhadů včetně odhadů ECB naznačuje obdobné trendy pro přirozené nebo rovnovážné reálné sazby.¹⁰ K vysvětlení těchto trendů se používá několik faktorů včetně vývoje více strukturálních faktorů jako demografický vývoj, produktivita a rostoucí nerovnováha mezi globální poptávkou po bezpečných aktivech a jejich nabídkou, i cykličtější faktory, jako je setrvalý tlak na snížení zadlužení vyvolaný vypuknutím světové finanční krize.

ECB sleduje potenciální vedlejší vlivy svých mimořádných měnověpolitických opatření, na které je upozorněno v usnesení. Zdá se, že zatím byly tyto vlivy omezené, ale lze očekávat, že s narůstající intenzitou a délkou uplatňování těchto mimořádných opatření vzrostou. K posílení účinnosti měnověpolitických opatření ECB je třeba, aby reagovaly na nežádoucí vývoj také ostatní oblasti politik. Například rizika ohrožující finanční stabilitu související s nadhodnocením aktiv je třeba řešit prostřednictvím odpovídajících makroobezřetnostních a mikroobezřetnostních opatření cílených na různé finanční instituce. ECB společně

⁸ Viz Rostagno, M. a kol., „A tale of two decades: the ECB's monetary policy at 20“, *Working Paper Series*, č. 2346, ECB, Frankfurt nad Mohanem, prosinec 2019.

⁹ Viz Hartmann, P., & Smets, F., „The European Central Bank's Monetary Policy during Its First 20 Years“, *Brookings Papers on Economic Activity*, 2018, s. 1–146.

¹⁰ Viz např. Brand, C., Bielecki, M. a Penalver, A. (red.), „The natural rate of interest: estimates, drivers, and challenges to monetary policy“, *Occasional Paper Series*, č. 217, ECB, Frankfurt nad Mohanem, prosinec 2018.

s Evropskou radou pro systémová rizika (ESRB) dostatečnost těchto opatření průběžně sleduje a zohledňuje také dopad koronavirové krize.

Ceny rezidenčních nemovitostí v eurozóně do konce roku 2019 výrazně rostly a byly zaznamenány některé oblasti nadhodnocení. Nejsou však žádné důkazy ukazující na bublinu na trhu rezidenčních nemovitostí podporovanou úvěrováním.

Poměr dluhu domácností k HDP je stabilní, ale zůstává výrazně pod úrovní zaznamenanou před světovou finanční krizí. Rizika na trhu rezidenčních nemovitostí jsou však heterogenní napříč zeměmi a odráží jiné faktory na straně nabídky a poptávky v jednotlivých zemích. ECB nemovitostní rizika nepřetržitě sleduje v rámci své funkce v oblasti finanční stability a přispívá k činnosti ESRB, která v nedávné době identifikovala řadu zemí EU se střednědobými zranitelnými místy v sektoru rezidenčních nemovitostí.¹¹ Zranitelná místa na trhu rezidenčních nemovitostí v eurozóně jsou v kontextu koronavirové krize přehodnocována.

ECB si je vědoma toho, že její mimořádná měnověpolitická opatření mohou ovlivnit ziskovost bank, ale konstatuje, že celkový dopad měnové politiky na ziskovost bank je omezený.

Postiženy mohou být především banky, které se financují z velké míry z vkladů klientů (a takový je trend u malých bank), neboť jejich čisté úrokové marže bývají citlivější na prostředí nízkých úrokových sazeb. Je třeba také uvést, že takové banky často značně těží ze zvýšené poptávky po úvěrech a úvěrové kvality, a to díky kladnému vlivu měnové politiky ECB na hospodářský růst. ECB rovněž zavedla dvoustupňový systém úročení přebytečné likvidity, který je zaměřen na podporu bankovního transmisního kanálu měnové politiky. Koncepte systému, kde jsou přiděly založeny na povinných minimálních rezervách, znamená, že banky spoléhající více na retailové vklady z tohoto opatření těží více.

ECB si je vědoma, že nízké úrokové sazby vytvářejí určitý tlak na ziskovost a platební schopnost pojišťoven a penzijních fondů, jak je uvedeno v usnesení, ale rovněž poukazuje na jejich kladný dopad na finanční podmínky nefinančních podniků a domácností.

S poklesem výnosů z dluhopisů klesá i investiční výnos pojišťoven a penzijních fondů. Řada z těchto institucí, a zejména ty, které nabízejí produkty s garantovanou minimální návratností, mají tendenci tento pokles ziskovosti kompenzovat hledáním výnosů z rizikovějších a méně likvidních aktiv. Tímto sektor pomáhá usnadnit podmínky pro podnikový sektor.¹² ECB pozorně sleduje dopad prostředí nízkých úrokových sazeb na pojišťovny a penzijní fondy, který závisí výrazně na obchodních modelech a struktuře rozvah jednotlivých institucí.

Programy nákupu aktiv a operace zajištěného refinancování ECB jsou koncipovány s patřičným přihlédnutím k aspektům řízení rizik. Především se

¹¹ Viz zpráva ESRB „Zranitelná místa v sektorech rezidenčních nemovitostí v zemích EHP (Vulnerabilities in the residential real estate sectors of the EEA countries)“ a „Navazující zpráva o zemích, které obdržely varování ESRB v roce 2016 týkající se střednědobých zranitelných míst v sektoru rezidenčních nemovitostí (Follow-up report on the countries that received ESRB warnings in 2016 on medium-term vulnerabilities in the residential real estate sector)“, září 2019. Varování podle jednotlivých zemí jsou k dispozici na [internetových stránkách ESRB](#).

¹² Viz „Non-bank financial sector“, *Financial Stability Review*, ECB, Frankfurt nad Mohanem, listopad 2019.

pak rámce kontroly rizik používají ke zmírnění a podrobnému sledování rizik, včetně těch finančních. Tyto rámce také pomáhají ECB plnit cíle jejich politik.

ECB souhlasí s usnesením, že je třeba, aby další oblasti politik přijaly rozhodnější opatření k podpoře účinnosti jejich měnověpolitických opatření.

ECB přijímá nezbytná měnověpolitická opatření s cílem zachovat cenovou stabilitu v eurozóně. Je však třeba aktivnější fiskální politiky, zejména ve stávající situaci nízkých úrokových sazeb. Země eurozóny také potřebují zintenzivnit strukturální reformy, aby zvýšily produktivitu a růstový potenciál, snížily strukturální nezaměstnanost a posílily odolnost.

ECB souhlasí s usnesením ohledně velkého významu malých a středních podniků (MSP) a bude nadále potřebám jejich financování věnovat pozornost.

ECB si je dobře vědoma, že MSP představují většinu podniků v eurozóně a tvoří podstatnou část obratu a zaměstnanosti v ní. Prostřednictvím šetření o přístupu podniků k financování (SAFE)¹³ se během posledního desetiletí ECB snažila získat přesné hodnocení finančních podmínek, kterým MSP čelí, s cílem získat informace pro své rozhodování. Při koncipování svých měnověpolitických opatření si ECB byla vědoma značné závislosti MSP na bankovním financování, aniž by pomíjela jejich podmínky při tržním financování.

V tomto kontextu měnověpolitická opatření přijatá ECB v posledních letech pomohla zmírnit finanční napětí MSP a zlepšit jejich odolnost vůči finančním šokům.

Pokud jde o bankovní úvěry, opatření zaměřená na posílení úvěrové dynamiky, jako jsou (cílené) dlouhodobější refinanční operace, hrají důležitou úlohu při udržování přístupu MSP k financování a řízení měnového stimulu zúčastněných bank směrem k dlužníkům ze soukromého sektoru.¹⁴ V oblasti tržního financování bank poskytoval program nákupu aktiv podnikového sektoru (CSPP) příznivé podmínky širokému spektru podniků v eurozóně včetně MSP. Výsledky šetření o přístupu podniků k financování naznačují, že CSPP pomohl zvýšit dostupnost bankovních úvěrů pro MSP. Velké podniky ve stále větší míře využívaly emisí dluhových cenných papírů, a banky proto směřovaly výraznější podíl svých úvěrů k menším podnikům. To je jeden z příkladů, jak na sebe mohou opatření měnové politiky vzájemně působit a doplňovat se.¹⁵ Opatření ECB tedy pomohla snížit podíl MSP s omezeným přístupem k financování. Podle SAFE klesl tento podíl ze zhruba 18 % v letech 2009–2012 na přibližně 8 % v období 2016 až září 2019¹⁶. Obdobně podíl MSP v eurozóně vykazujících výrazné potíže při podnikání a obsluze svých dluhů poklesl ze 14 % v roce 2012 na 3 % ve druhé polovině 2019.

¹³ Viz [internetové stránky ECB](#).

¹⁴ To platí především pro banky sídlící v zemích eurozóny, které byly dříve považovány za zranitelné. Další podrobnosti viz box „[Impact of the ECB's non-standard measures on financing conditions: taking stock of recent evidence](#)“, *Ekonomický bulletin*, č. 2, ECB, Frankfurt nad Mohanem, 2017.

¹⁵ Dopad CSPP a TLTRO na španělské nefinanční podniky viz také Arce, O., Gimeno, R. a Mayordomo, S., „Making room for the needy: the credit reallocation effects of the ECB's corporate QE“, *Working Papers*, č. 1743, Banco de España, 2017.

¹⁶ Dopad dalších opatření, např. programu přímých měnových transakcí (OMT), viz také Ferrando, A., Popov, A. a Udell, G. F. (2017), „Sovereign stress and SMEs' access to finance: Evidence from the ECB's SAFE survey“, *Journal of Banking and Finance*, Vol. 81, 2017, s. 65–80.

I když se podmínky financování MSP v posledních letech výrazně zlepšily, ECB si je vědoma, že některé znatelné výzvy přetrvávají. ECB také pozorně sleduje finanční podmínky SME s ohledem na nedávný hospodářský propad způsobený koronavirovou pandemií a nebude tolerovat žádná rizika ohrožující hladkou transmissi své měnové politiky, včetně transmise prostřednictvím tohoto kanálu.

1.2 Program nákupu cenných papírů podnikového sektoru a provádění měnové politiky

Témata související s prováděním měnové politiky jsou pojednána v bodech 15 a 36. Bod 36 usnesení se věnuje zejména CSPP.

Nákupy v rámci programu nákupu aktiv ECB (APP) mohou po určitou dobu pokračovat v rámci parametrů stávajícího programu. APP, včetně dočasného krytí dodatečných čistých nákupů aktiv o objemu 120 mld. EUR oznámeného v březnu 2020, bude proveden v plném rozsahu podle zavedených zásad, a to s dodatečnou možností přechodného krytí.¹⁷ Dodatečné přechodné krytí v objemu 750 mld. EUR v rámci nouzového pandemického programu nákupu aktiv (PEPP)¹⁸ je nad rámec čistých nákupů pod APP a ve vztahu k nim samostatné. PEPP je pružně koncipován tak, aby cíleně řešil specifickou situaci způsobenou propuknutím koronavirové pandemie. Umožní upravovat distribuci nákupních toků z hlediska času, jednotlivých tříd aktiv i jurisdikcí.

Co se týče v usnesení obsažených připomínek k otázkám transparentnosti, ECB pravidelně publikuje velké množství informací o všech svých programech nákupu aktiv. Za účelem dále zvýšit transparentnost třetího programu nákupu krytých dluhopisů (CBPP3) a programu nákupu cenných papírů krytých aktivy (ABSPP) zveřejnila ECB v Ekonomickém bulletinu z března 2019 agregované statistiky aktiv držených v těchto programech.¹⁹ Agregované údaje obsahují rozdělení aktiv CBPP3 podle země rizika i ratingu. Údaje o ABSPP obsahují členění podle země rizika, úvěrového ratingu a druhu zajištění.²⁰ Od jejich prvního zveřejnění publikuje ECB aktualizace těchto údajů spolu s pololetní agregovanou statistikou aktiv CSPP. Zveřejnění těchto dodatečných informací umožňuje veřejnosti lépe porozumět, jakým způsobem jsou programy prováděny, při zachování účinného provádění měnové politiky. Zveřejnění podrobnějších informací o cenných papírech držených v rámci programů ABSPP a CBPP3 by mohlo narušit účel těchto programů. Zejména se nezveřejňuje přesné složení ABSPP a CBPP3, pokud jde o jednotlivé cenné papíry nebo jejich mezinárodní identifikační čísla (ISIN), neboť veřejnost může vnímat některá chybějící ISIN jako rozlišení mezi finančně zdravými

¹⁷ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 12. března 2020.

¹⁸ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 18. března 2020.

¹⁹ Viz box „Providing additional transparency on aggregate APP holdings“ ve článku „[Taking stock of the Eurosystem's asset purchase programme after the end of net asset purchases](#)“, *Ekonomický bulletin*, č. 2, ECB, Frankfurt nad Mohanem, 2019.

²⁰ Informace o agregátech CBPP3 a ABSPP jsou k dispozici v sekci „[Asset purchase programmes](#)“ na internetových stránkách ECB. Tato sekce obsahuje také členění aktiv CBPP3 podle ratingu a země rizika i členění aktiv ABSPP podle ratingu, země rizika a druhu zajištění, obojí pololetně.

a relativně slabšími emisemi a původci, i když k tomu mohou být jiné důvody. Je třeba poznamenat, že oproti CSPP jsou emitentem či původcem (případně obojím) řady cenných papírů v rámci CBPP3 a ABSPP úvěrové instituce v eurozóně, které představují hlavní protistrany operací měnové politiky ECB. Zveřejnění takto podrobných informací by tudíž mohlo vést k fragmentaci trhu a oslabit rovné podmínky pro eminenty a původce, což by mohlo ohrozit cíl ECB, kterým je minimalizovat dopad provádění programů nákupu na fungování příslušných trhů.

ECB velmi vítá pozitivní hospodářský a politický vývoj v Řecku během roku

2019. Způsobilost řeckých dluhopisů podléhá rozhodnutí Rady guvernérů zohledňujícím řadu kritérií včetně řízení rizik. I když cenné papíry veřejného sektoru v Řecku zatím nebyly nakupovány v rámci programu nákupu cenných papírů veřejného sektoru (PSPP), akomodační měnová politika ECB významně přispěla k uvolnění finančních podmínek v Řecku, jak ukazují nízké úrokové sazby bankovních úvěrů pro řecké domácnosti a nefinanční podniky. Navíc obchodovatelné dluhové cenné papíry emitované řeckou vládou jsou na základě výjimky způsobilé pro PEPP.²¹ Výjimka byla udělena s ohledem jak na napětí na trzích v kontextu koronavirové nouzové situace, tak na skutečnost, že pro Řecko je v současnosti zaveden proces zvýšeného dohledu. Také vývoj řecké reálné ekonomiky a finančních trhů byl pozitivní již určitou dobu před vypuknutím koronavirové pandemie. Navíc v rámci nedávného souboru dočasných opatření Rady guvernérů k uvolnění podmínek zajištění²² jsou řecké státní dluhové nástroje přechodně na základě výjimky přijímány jako zajištění v úvěrových operacích Eurosystemu.

1.3 Přezkum měnověpolitické strategie

V bodě 34 se usnesení vyjadřuje k přezkumu rámce měnové politiky ECB a v otázkách tohoto postupu vyzývá k veřejné konzultaci.

V lednu 2020 ECB zahájila přezkum své měnověpolitické strategie.²³ Přezkum se z velké části zaměřuje na kvantitativní vyjádření cenové stability společně s přístupy a nástroji využívanými k jejímu dosažení. Dále bude přezkum brát v úvahu také, jak mohou být při provádění mandátu ECB důležité další faktory, jako je finanční stabilita, zaměstnanost a environmentální udržitelnost. Přezkum bude rovněž posuzovat komunikaci ECB o měnové politice, jakož i porozumění politice ECB ze strany veřejnosti. S ohledem na nouzovou situaci v souvislosti s novým koronavirem se časový horizont přezkumu posouvá na polovinu roku 2021.²⁴

V souladu s výzvou v usnesení bude součástí přezkumu strategie interakce s evropskými občany. Nad rámec pravidelné komunikace se členy Evropského parlamentu o všech aspektech přezkumu vyhledává ECB nové myšlenky a názory u široké řady zainteresovaných stran, včetně občanů, členů akademické obce

²¹ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 18. března 2020.

²² Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 7. dubna 2020.

²³ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 23. ledna 2020.

²⁴ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 2. dubna 2020.

a profesních i občanských organizací, a to prostřednictvím speciálně organizovaného cyklu akcí a nového vyhrazeného online portálu²⁵ pod společným názvem „ECB Vám naslouchá“. Poznátky získané těmito činnostmi – a výsledky činností národních centrálních bank z celé eurozóny – poslouží jako zpětná vazba při jednání v rámci přezkumu strategie.

2 Záležitosti spojené s opatřeními v boji proti změně klimatu a ekologickým financováním

Body 19, 21, 22 a 23 pojednávají o roli ECB ve spojení s bojem proti změně klimatu.

Změna klimatu je významnou celosvětovou výzvou, která vyžaduje reakci všech veřejných i soukromých institucí. ECB při provádění svého mandátu aktivně přispívá k jejímu řešení. ECB chce tímto upozornit na zásadní úlohu států, včetně mezinárodní spolupráce, při vytváření a provádění vhodných politik ke zmírnění klimatické změny. Politické orgány mají v boji se změnou klimatu k dispozici široké spektrum možných opatření, včetně oceňování uhlíkových emisí prostřednictvím fiskálních opatření. Centrální banky mohou v rámci své působnosti podpořit a rozšířit společnou snahu států tím, že se budou soustředit na vlastní oblasti příslušnosti.

ECB se bude v rámci svého přezkumu strategie zabývat dopady změny klimatu na měnovou politiku. V přezkumu bude mimo jiné zohledněna také udržitelnost životního prostředí.²⁶ V tomto kontextu ECB podrobně prozkoumá rizika vyplývající z klimatické změny, která ohrožují provádění měnové politiky, a jak lze zohlednění změny klimatu zahrnout do rámce měnové politiky Eurosystemu.

K problému nákupu podnikových dluhopisů ECB, na který se v usnesení upozorňuje, ECB konstatuje, že při dodržení zásady neutrality trhu téměř 20 % souboru všech způsobilých ekologických dluhopisů spadá do jejího programu CSPP. ECB tedy již přispívá k přechodu na nízkouhlíkové hospodářství. Cílem programu nákupu aktiv je podpořit soustavnou regulaci vývoje inflace v zájmu cenové stability jakožto prvořadého cíle ECB. Z toho důvodu jsou kritéria způsobilosti pro APP záměrně nespecifická, aby umožnila velký výběr při nákupu cenných papírů se záměrem podpořit co nejrozsáhlejší účinek programu a vyhnout se narušení konkrétních segmentů trhu.²⁷ Studie publikovaná v listopadu 2018 v ekonomickém bulletinu ECB²⁸ prokázala, že emise ekologických dluhopisů se soustřeďují především v uhlíkově náročných sektorech, jako jsou síťová odvětví. Společnosti působící v těchto sektorech emitují ekologické dluhopisy, aby získaly

²⁵ Viz [internetové stránky](#) ECB.

²⁶ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách](#) ECB 23. ledna 2020.

²⁷ Více o měnové politice viz [dopis](#) prezidentky ECB poslancům EP Paulu Tangovi a Neeně Gillové, 20. prosince 2019, a [dopis](#) prezidentky ECB poslanci EP Ernestu Urtasunovi, 21. listopadu 2019 (v angličtině).

²⁸ Viz box nadepsaný „[Purchases of green bonds under the Eurosystem's asset purchase programme](#)“, Ekonomický bulletin, č. 7, ECB, Frankfurt nad Mohanem, 2018.

finance na účinnější technologie, snížily svoji uhlíkovou stopu a přeorientovaly svá energetická portfolia směrem k obnovitelným zdrojům.

ECB se také zabývá zapracováním rizik spojených s klimatem do obezřetnostních rámců. Na úrovni mikroobezřetnostního dohledu vypracovává bankovní dohled ECB pokyny stanovující očekávání v oblasti dohledu, co se týče řízení a vykazování klimatických a environmentálních rizik. Na první polovinu roku 2020 je zamýšlena veřejná konzultace o těchto pokynech. Na úrovni makroobezřetnostního dohledu ECB vyvíjí rámec pro sledování klimatických systémových rizik a top-down makroobezřetnostní zátěžový test.

ECB je členem několika evropských a mezinárodních iniciativ, včetně Sítě centrálních bank a orgánů dohledu pro ekologičtější finanční systém (NGFS). ECB se aktivně podílí na práci související s klimatickými riziky několika mezinárodních standardizačních orgánů, včetně Rady pro finanční stabilitu a Basilejského výboru pro bankovní dohled. Na úrovni Evropské unie ECB uvítala akční plán Evropské komise pro financování udržitelného růstu jako důležitý krok směrem k začlenění aspektu udržitelnosti do finančního rozhodování. ECB rovněž aktivně podpořila navrhované vypracování společné taxonomie udržitelných aktiv pro EU jako zásadní krok směrem k rozšíření ekologického financování. Coby člen technické expertní skupiny pro udržitelné finance Evropské komise ECB poskytla analytická vstupní data a technickou podporu pro posouzení ekonomických dopadů klasifikačního systému (taxonomie) EU pro udržitelné činnosti.²⁹

ECB se také zabývá způsoby zohlednění změny klimatu ve vlastním působení. Ve svém portfoliu penzijních fondů zaměstnanců se ECB již řídí udržitelnou investiční politikou, která je založena na selektivním vylučovacím seznamu. Investiční manažeři těchto fondů, z nichž oba podepsali zásady OSN pro odpovědné investování, mají povinnost uplatňovat obecné zásady hlasování v zastoupení, jejichž součástí jsou požadavky na zohlednění environmentálních a sociálních otázek a oblasti správy a řízení. ECB se také rozhodla nahradit akciové benchmarky penzijních fondů jejich nízkouhlíkovými ekvivalenty. Co se týče vlastního kapitálu, ECB zkoumá, zda a jak lze klimatické faktory začlenit. Pro začátek se ECB rozhodla navýšit podíl ekologických dluhopisů ve svém portfoliu v závislosti na dostupnosti a likviditě na trhu. ECB ekologické dluhopisy nakupuje v rámci svého programu nákupu aktiv, přičemž dodržuje zásadu neutrality trhu, a bude tak postupovat i nadále.

ECB rovněž navyšuje své analytické a výzkumné kapacity v oblasti klimatické změny. ECB například podniká kroky k zahrnutí aspektu změny klimatu do svých makroekonomických modelů, prognostických metod, hodnocení rizik a scénářů a modelů zátěžových testů. Kupříkladu výzkum vedený ECB se zaměřil na posouzení relativního postavení kapitálového a bankovního financování ve vztahu k podpoře ekologické inovace.³⁰

²⁹ Viz [závěrečná zpráva](#) technické expertní skupiny pro udržitelné finance (v angličtině), březen 2020.

³⁰ Viz publikace ECB *Research Bulletin* č. 64, „[Finance and decarbonisation: why equity markets do it better](#)“, Frankfurt nad Mohanem, listopad 2019.

3 Mezinárodní role eura a prohlubování HMU, včetně bankovní unie a unie kapitálových trhů, a záležitosti okolo finanční architektury EU

V bodě 7 je zdůrazněna nutnost prohlubovat hospodářskou a měnovou unii (HMU), jelikož se jedná o strukturální předpoklad pro posilování role eura. V bodě 33 se hovoří o samotné mezinárodní úloze eura. Ačkoli záležitosti úkolů týkajících se dohledu ECB nejsou hlavním předmětem usnesení, body 25–28 a 37 odkazují na některá témata související s bankovní unií, unií kapitálových trhů a finanční architekturou EU včetně toho, co se týče příprav na brexit a zavedení krátkodobé eurové sazby (€STR).

Pokud jde o mezinárodní úlohu eura, ECB opětovně tvrdí, že globální zájem o euro je podporován především hlubší a ucelenější HMU, a zejména prosazováním unie kapitálových trhů, a to v kontextu provádění zdravých hospodářských politik.³¹ S dokončením bankovní unie by se stala eurozóna odolnější, zatímco hlubší a lepší propojení evropských kapitálových trhů následkem pokroku směrem k unii kapitálových trhů by bylo přínosem k hloubce a likviditě finančních trhů. To by na druhou stranu podpořilo mezinárodní používání eura jako mezinárodní měny pro investice, financování a vypořádávání. ECB nadále zdůrazňuje potřebu vynaložit další úsilí o dokončení HMU.³²

ECB souhlasí s výzvou usnesení k urychlenému dokončení bankovní unie. ECB i nadále silně podporuje dokončení bankovní unie a považuje zřízení plnohodnotného evropského systému pojištění vkladů za jeden z hlavních cílů.

S přihlédnutím na důraz kladený v usnesení na ctění provozních zásad a úlohy spolupráce a vzájemnosti bank ECB poukazuje na skutečnost, že při provádění úkolů dohledu zcela dodržuje zásadu proporcionality. Zajištění konzistentního dohledu nad úvěrovými institucemi v rámci celé bankovní unie představuje jeden z hlavních cílů bankovního dohledu ECB. To však neznamená, že by ECB zastávala univerzální model dohledu. ECB při provádění úkolů dohledu zcela dodržuje zásadu proporcionality a za předpokladu, že je dodržována bankovní regulace, nerozlišuje mezi bankami na základě jejich provozních modelů.

ECB dále souhlasí s výzvou k urychlení projektu unie kapitálových trhů a sama prosazuje její významné prohloubení, a to včasné a s patřičným nasazením, přičemž neopomíjí nutné korekce související s koronavirovou krizí. ECB soustavně vyzývá orgány a členské státy EU k podniknutí nezbytných kroků pro dokončení unie kapitálových trhů a potvrzuje, že nadále silně podporuje utváření integrovaných správně fungujících a inovativních finančních trhů v EU. ECB čeká na zveřejnění závěrečných doporučení fóra na vysoké úrovni Evropské komise. Tato

³¹ Viz publikace ECB, „The international role of the euro“, Frankfurt nad Mohanem, červen 2019.

³² Viz článek s názvem „The state of play regarding the deepening agenda for Economic and Monetary Union“, v publikaci ECB *Economic Bulletin* č. 2., Frankfurt nad Mohanem, 2020.

doporučení by měla být vysoce ambiciózní a zohledňovat doporučení uvedená v nedávno publikované zprávě ECB o finanční integraci a strukturách v eurozóně.³³

Výzva usnesení, aby ECB setrvala v přípravných pracích pro zajištění stability finančních trhů EU v kontextu vystoupení Spojeného království z EU, se shoduje s postojem ECB. ECB pozorně sleduje rizika v ekonomických a finančních sektorech spojená s brexitem již od uskutečnění referenda v roce 2016.³⁴ Rizika spojená s brexitem by se mohla stále naplnit během roku 2020 nebo později v závislosti na průběhu vyjednávání. ECB spolu s Bank of England v březnu 2019 uzavřely měnovou swapovou dohodu, která by měla zmenšit oblast možného vzniku zatížení pro finanční systém.³⁵ ECB ve všech fázích brexitu vyzývala banky jak veřejně, tak přímo, aby se na všechna možná rizika připravovaly a posuzovaly své konkrétní rizikové profily případ od případu.³⁶ Je nezbytné, aby se soukromý sektor nadále připravoval na všechny možné výsledky.³⁷ Do konce přechodného období uplynou více než čtyři roky, po které se mohl finanční sektor na nadcházející významnou změnu režimu připravovat. Banky eurozóny a ostatní účastníci trhu by měli nutně využít zbývající část přechodného období k provedení svých plánů pro brexit tak, aby byli připraveni na nový vztah, do kterého s koncem tohoto období vstoupí.

V reakci na žádost usnesení o prvotní zhodnocení sazby €STR ECB podotýká, že od jejího zavedení v říjnu 2019 tato sazba správně odráží dynamiku trhu.

Sazba €STR se vypočítává denně, v současné době na základě způsobilých transakcí v celkové hodnotě převyšující 30 miliard eur, jež vykazuje 50 různých subjektů, a do konce roku 2021 by měla postupně nahradit sazbu EONIA. Sazba €STR správně reflektovala dynamiku trhu, včetně snížení měnověpolitické úrokové sazby v září 2019 (data z období před zavedením €STR). €STR je stále více používanou sazbou mezi účastníky trhu při hotovostních a derivátových transakcích. I přes tyto povzbudivé známky je pro vybudování dostatečně likvidních trhů využívajících sazbu €STR potřebné další úsilí ze strany účastníků trhu. V kontextu globálního úsilí o snížení nadměrné závislosti na mezibankovních sazbách (například EURIBOR v eurozóně) by mohla sazba jako €STR a časové struktury na ní závislé sloužit jako záloha pro smlouvy vázané na sazbu EURIBOR a také jako alternativa této sazby. ECB bude o sazbě €STR i nadále informovat.³⁸

³³ Viz zpráva ECB „[Financial Integration and Structure in the Euro Area](#)“, Frankfurt nad Mohanem, 2020.

³⁴ Viz například box nadepsaný „[Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU](#)“, v publikaci ECB *Financial Stability Review*, Frankfurt nad Mohanem, květen 2019.

³⁵ Viz tisková zpráva zveřejněná na [internetových stránkách ECB](#).

³⁶ Viz například tyto články na téma brexit v publikaci ECB Supervision Newsletter: „[Brexite: meeting supervisory expectations](#)“, únor 2019; „[Brexite: stepping up preparations](#)“, srpen 2019; „[Brexite: operational risks increases when banks delay action](#)“, listopad 2019; „[Brexite: time to move to post-Brexit business models](#)“, únor 2020.

³⁷ Viz zvláštní vydání zprávy ECB *Financial Integration and Structure in the Euro Area* s názvem „[Implications of Brexit for the EU financial landscape](#)“, Frankfurt nad Mohanem, březen 2020.

³⁸ Zprávy o sazbě €STR jsou k dispozici na [webových stránkách ECB](#).

Otázky týkající se plateb, kryptoaktiv, finančních technologií a kybernetické bezpečnosti

Usnesení se věnuje v bodech 20 a 35 otázkám, které se týkají plateb, a v bodech 29 až 32 otázkám souvisejícím s kryptoaktivy, finančními inovacemi a kybernetickou bezpečností.

ECB vítá důraz kladený v usnesení na to, jak důležité je vyvinout účinné a nezávislé evropské platební systémy. ECB nadále podporuje fungování evropského platebního systému plným zavedením okamžitých plateb, zlepšováním přeshraničních plateb do EU a z ní a podporou evropských FinTech iniciativ, které zavádějí platební služby. Rada pro malé platby v eurech³⁹, které předsedá ECB, spolupracuje jak s poskytovateli, tak uživateli a podporuje tak vývoj integrovaného, inovativního a konkurenceschopného trhu pro malé platby v eurech. Rada guvernérů ECB navíc znovu zahájila svou strategii pro malé platby, která má za cíl aktivně podporovat trhem řízené iniciativy, jež směřují ke skutečně celoevropskému platebnímu řešení pro platby na prodejních místech a v elektronických obchodech. ECB také pečlivě sleduje pokrok, kterého dosáhla iniciativa pro evropské platby na cestě k cílům⁴⁰ Euro systému v této oblasti.

ECB vítá, že je v usnesení uznán význam hotovosti jako platebního prostředku. Hotovost zůstává pro evropské občany nejdůležitějším platebním prostředkem⁴¹ a eurobankovky v oběhu nadále vykazují výrazný nárůst.⁴² Hotovost je inkluzivní platební prostředek, který má důležitou funkci použitelnosti v případech nepředvídaných událostí a jako uchovatel hodnoty.

Co se týče v usnesení uvedené výzvy, aby byly pomocí systému monitorovány velké transakce, ECB poukazuje na stávající regulační rámec EU pro sledování toků velkého objemu peněžní hotovosti do EU nebo z ní.⁴³ Sledování toho, jak je rámec dodržován, zahrnuje fyzické kontroly na území jednotlivých členských států, a to na letištích, v přístavech a na dalších místech na hranicích EU. Za dohled nad dodržováním těchto právních předpisů EU odpovídají vnitrostátní příslušné orgány, často celní orgány.

Rámec EU pro předcházení praní peněz a financování terorismu stanoví další požadavky u transakcí prováděných mezi fyzickými a právními osobami v EU. Jsou-li takové transakce zprostředkovány úvěrovými institucemi, finančními

³⁹ Rada pro malé platby v eurech je strategický orgán na vysoké úrovni, který má za úkol podporu integrace, inovací a konkurenceschopnosti malých plateb v eurech v EU. Její činnost zahájila ECB 19. prosince 2013, kdy jí nahradila Radu pro SEPA.

⁴⁰ Tyto cíle zahrnují celoevropský dosah a potřeby spotřebitelů, pohodlí a nákladovou efektivnost, bezpečnost a zabezpečení, evropskou identitu a řízení a přijetí na globální úrovni.

⁴¹ Viz „The use of cash by households in the euro area“, *Occasional Paper Series*, č. 201, ECB, Frankfurt nad Mohanem, listopad 2017.

⁴² Viz článek s názvem „Trends and developments in the use of euro cash over the past ten years“, *Ekonomický bulletin*, č. 6, ECB, Frankfurt nad Mohanem, 2018.

⁴³ Tento rámec sestává především z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící (Úř. věst. L 309, 25.11.2005, s. 9) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1672 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící a o zrušení nařízení (ES) č. 1889/2005 (Úř. věst. L 284, 12.11.2018, s. 6).

institucemi (např. platebními institucemi a obchodníky s cennými papíry) nebo jinými „povinnými osobami“, jak je vymezuje směrnice týkající se boje proti praní peněz⁴⁴ a příslušné vnitrostátní zákony, musí tyto povinné osoby takové transakce sledovat a podle potřeby podezřelé transakce hlásit vnitrostátním finančním zpravodajským jednotkám. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že v souladu s článkem 127 SFEU zahrnuje dohledový mandát ECB udělený v nařízení o SSM⁴⁵ pouze obezřetnostní dohled nad úvěrovými institucemi. Sledování, jak úvěrové instituce (nebo jakékoli jiné povinné osoby, které mohou zprostředkovávat transakce) dodržují požadavky boje proti praní peněz či financování terorismu (AML/CFT), a vynucování jejich dodržování, stejně jako vyšetřování daňových úniků je z mandátu ECB výslovně vyňato. Tyto úkoly spočívají na vnitrostátních orgánech činných v oblasti AML/CFT a daní. ECB nicméně v současné době posiluje své kapacity dohledu, aby zajistila náležitou spolupráci s vnitrostátními orgány AML/CFT, aby mohla informace poskytované těmito orgány zohlednit v rámci výkonu obezřetnostního dohledu. ECB v zásadě také podporuje další legislativní kroky k posílení institucionálního a regulatorního rámce EU pro AML/CFT.

Co se týče v usnesení uvedené výzvy zvýšit sledování kryptoaktiv, ECB konstatuje, že se aktivně účastní evropských a celosvětových iniciativ týkajících se regulace systémů kryptoaktiv a stablecoinů a souvisejícího dohledu a dozoru.⁴⁶ ECB nepřetržitě sleduje a analyzuje vývoj na trhu

s kryptoaktivy a vazby, jejichž prostřednictvím se mohou rizika spojená s kryptoaktivy přenést do finančního sektoru a ekonomiky.⁴⁷ ECB je zastáncem celosvětově koordinovaného přístupu k regulaci systémů kryptoaktiv a stablecoinů založeného na zásadě, že stejné podnikání se stejným rizikem má být regulováno stejným způsobem.⁴⁸ V současné době ECB reviduje svůj rámec dozoru nad platebními nástroji a systémy, aby pod dozor Euro systému spadaly všechny platební systémy a smlouvy o úhradách, které umožňují převod hodnoty mezi koncovými uživateli. Co

⁴⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁴⁵ Nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁴⁶ Patří mezi ně na úrovni EU pracovní skupina ESMA (Evropského orgánu pro cenné papíry) pro virtuální měny a počáteční nabídky mincí (ESMA Task force on virtual currencies and initial coin offerings), pracovní skupina EBA (Evropského orgánu pro bankovníctví) pro povolení k činnosti, kvalifikované účasti a akvizice (EBA Task Force on Authorisations, Qualifying Holdings and Acquisitions), expertní skupina Evropské komise pro regulatorní překážky pro finanční inovace (Expert Group on Regulatory Obstacles to Financial Innovation); na mezinárodní úrovni pak pracovní skupina G7 pro stablecoiny (G7 Working Group on Stablecoins), společná pracovní skupina CPMI-IOSCO pro digitální inovace a stálá pracovní skupina pro opatření (CPMI-IOSCO Joint Working Group on Digital Innovation and Policy Standing Group), pracovní skupina Rady pro finanční stabilitu (FSB) pro regulatorní otázky stablecoinů (Working Group on Regulatory Issues of Stablecoins), síť FSB pro finanční inovace (FSB Financial Innovation Network) a pracovní skupina BCBS (Basilejského výboru pro bankovní dohled) pro finanční technologie (BCBS Task Force on Financial Technology).

⁴⁷ Závěry analýzy, kterou vypracovala pracovní skupina ECB pro kryptoaktiva, viz „[Crypto-Assets: Implications for financial stability, monetary policy, and payments and market infrastructures](#)“, *Occasional Paper Series*, č. 223, ECB, Frankfurt nad Mohanem, květen 2019.

⁴⁸ Viz např. [dopis prezidenta ECB poslankyni EP Evě Kailiové](#) týkající se stablecoinových iniciativ, září 2019. Viz také [úvodní projev](#) bývalého člena Výkonné rady ECB Benoîta Cœurého na slyšení, které uspořádal Výbor pro digitální agendu německého parlamentu na téma „Digitální měny se zaměřením na měnu Libra“, září 2019.

se týče problematiky AML/CFT a souvisejícího dohledu nad institucemi elektronických peněz, poskytovateli služeb s virtuálními aktivy a dalšími povinnými subjekty, ECB připomíná, že za tento úkol odpovídají vnitrostátní příslušné orgány.

Výzva v usnesení týkající se náležitě rovnováhy mezi finančními inovacemi a finanční stabilitou je v souladu s postojem ECB. Inovace a finanční technologie přinášejí bankám, jejich klientům, finančnímu systému a širší ekonomice značné výhody, obnášejí však také výzvy a rizika. V reakci na to ECB sleduje a vyhodnocuje dopady finančních technologií na finanční stabilitu.⁴⁹ Pokud nebudou zavedeny přiměřené pojistky, častější využívání propojovacích mechanismů mezi bankami a FinTech podniky potenciálně znamená, že narušení v těchto podnicích by mohlo mít systémové dopady na finanční systém. Vedle činnosti prováděné bankovním dohledem ECB přispívá ECB k finančnětechnologickým opatřením a činnosti v oblasti finanční stability také prostřednictvím různých evropských a mezinárodních fór, včetně Evropského orgánu pro bankovníctví, Rady pro finanční stabilitu, Basilejského výboru pro bankovní dohled a Výboru pro platební styk a tržní infrastrukturu .

ECB vítá, že v usnesení je oceněno její úsilí v oblasti kybernetické bezpečnosti. Posilování obrany digitální bezpečnosti ECB a její kapacity technické obnovy a jejich neustálé přizpůsobování rozvíjejícím se hrozbám a potenciálnímu narušování zapříčiněnému kybernetickými útoky zůstává jednou z prioritních oblastí zájmu. Bylo dosaženo značného pokroku, pokud jde o zvyšování povědomí zaměstnanců o bezpečnosti, a to i díky zavedení povinného školení o IT bezpečnosti. Technická obrana byla dále posílena na všech koncových počítačových zařízeních a v provozu je nyní nejmodernější řešení pro nepřetržité řízení zranitelných míst IT. Neustálé úsilí ECB o zlepšování se v současné době zaměřuje na zdokonalení kapacit pro bezpečnost sítí, ochranu před únikem údajů a řízení uživatelských účtů se zvýšenými privilegii u systémů IT.

5 Institucionální otázky ECB

Usnesení pojednává o několika aspektech institucionálního uspořádání ECB, jejího fungování, komunikace a postupech v oblasti odpovědnosti, a to v bodech 1 a 40 až 46.

ECB souhlasí s usnesením, pokud jde o potřebu zachovat její nezávislost, a vítá, že bylo uznáno zlepšení v oblasti její odpovědnosti. V souladu s přístupem uplatňovaným v posledních letech je ECB stále odhodlána dále posilovat postupy odpovědnosti vůči Evropskému parlamentu v souladu se stávajícím rámcem.⁵⁰ ECB bude rovněž nadále zveřejňovat podrobné písemné připomínky k usnesení Evropského parlamentu o výroční zprávě ECB.

⁴⁹ [Financial Stability Review](#), ECB, Frankfurt nad Mohanem, listopad 2019.

⁵⁰ Viz také článek s názvem „[The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis](#)“, *Ekonomický bulletin*, č. 5, ECB, Frankfurt nad Mohanem, 2018.

ECB vítá, že bylo uznáno zlepšení její komunikace. V souladu s výzvou obsaženou v usnesení k pokračování jejího úsilí zpřístupňovat svá rozhodnutí všem občanům a činit je pro ně srozumitelnými se ECB rozhodla zahrnout do svého přezkumu strategie samostatnou pracovní skupinu pro komunikaci⁵¹, s cílem upevnit most s veřejností.⁵² ECB bude také nadále rozšiřovat svou informační činnost, zejména směrem k laické veřejnosti. Tato informační činnost bude využívat inovativních přístupů, např. digitálních kanálů, jako je nový podcast⁵³ a blog⁵⁴ ECB. ECB také zahájila novou iniciativu „ECB naslouchá“, jejíž součástí jsou akce a online interakce se zainteresovanými stranami a nejširší veřejností.⁵⁵

ECB vítá, že bylo v usnesení oceněno přijetí Jednotného kodexu chování pro vysoce postavené úředníky ECB, který platí od ledna 2019. Tento kodex, který se týká všech, kdo přijímají rozhodnutí ECB, a všech jejích vysoce postavených úředníků nezávisle na tom, zda uzavřeli s ECB smlouvu nebo byli jmenováni na vnitrostátní úrovni, dále posílil rámce pro řádnou správu, řízení a integritu.⁵⁶

Co se týče v usnesení obsaženého požadavku, aby byli součástí Výboru pro audit a Etického výboru ECB nezávislí členové, ECB připomíná, že nezávislost členů výborů je výslovně stanovena v mandátu Výboru pro audit a v rozhodnutí o zřízení Etického výboru. Mandát Výboru pro audit po členech rovněž požaduje, aby dodržovali nejvyšší standardy etického chování. Dále Rada guvernérů v červenci 2019 zvýšila nezávislost a rozmanitost Etického výboru jmenováním jeho členem hlavního etického poradce nevládní organizace a bývalého etického poradce Mezinárodního měnového fondu.

Co se týče v usnesení obsažené výzvy k zajištění jasné a veřejné politiky pro whistleblowing, ECB poznamenává, že zdokonalení rámce pro whistleblowing je součástí jejich strategických priorit a provozních cílů. Podle plánu pokračují práce na zdokonalené a veřejné politice pro whistleblowing, která podporuje kulturu oznamování porušení pravidel a zajišťuje, aby na taková oznámení navazovala účinná opatření. Tato politika posílí standardy ECB týkající se chování, zodpovědnosti a řádné správy a řízení zavedením uživatelsky vstřícného nástroje pro whistleblowing, který usnadňuje anonymní oznámení a bezpečnou komunikaci, a zvýšením ochrany oznamovatele v souladu s nejvyššími standardy. O této politice bude včas vedena konzultace se zástupci zaměstnanců. ECB předpokládá, že bude před koncem roku 2020 přijata formální změna pravidel pro zaměstnance ECB.

⁵¹ Viz [internetové stránky](#) ECB.

⁵² Viz [úvodní prohlášení](#) prezidentky ECB na slyšení před Výborem Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti dne 6. února 2020.

⁵³ Viz [internetové stránky](#) ECB.

⁵⁴ Viz [internetové stránky](#) ECB.

⁵⁵ Viz [úvodní prohlášení](#) prezidentky ECB na slyšení před Výborem Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti dne 6. února 2020.

⁵⁶ Viz [Kodex chování pro vysoce postavené úředníky ECB](#). Kodex zdokonaluje řízení potenciálních střetů zájmu zavedením konkrétních pravidel pro činnosti po ukončení pracovního poměru, soukromé finanční transakce a styky se zájmovými skupinami. Dále předpokládá zveřejňování prohlášení o zájmech a měsíčních kalendářů a zahrnuje opatření v případech neplnění požadavků. Navíc byly do kodexu zahrnuty hlavní zásady pro vnější komunikaci členů Výkonné rady ECB a jejich použití bylo rozšířeno na všechny členy Rady guvernérů a Rady dohledu.

Co se týče úlohy ECB v programech finanční pomoci zemím eurozóny a postojů, které ECB zaujímá v mezinárodních fórech, jak bylo uvedeno v usnesení, ECB beze zbytku dodržuje stávající právní rámec.

Evropská komise má za úkol vyhodnocovat v součinnosti s ECB žádosti o podporu stability, jednat o memorandu o porozumění specifikujícím podmíněčnost svázanou s poskytnutou finanční pomocí a sledovat respektování této podmíněčnosti. Postupem času se ECB rozhodla změnit zaměření své úlohy na práce týkající se finančních otázek a otázek zásadního makroekonomického významu, počítaje v to otázky související s reformami finančního sektoru, makroekonomickými projekcemi, hlavními fiskálními cíli a potřebami udržitelnosti a financování.⁵⁷ Co se týče postojů zastávaných v multilaterálních fórech, ECB je stejně jako v minulých letech připravena informovat Evropský parlament a jeho Výbor pro hospodářské a měnové záležitosti o svých postojích.⁵⁸

ECB bere na vědomí, že usnesení vítá memorandum o porozumění mezi

Evropským účetním dvorem (EÚD) a ECB. ECB si auditů prováděných EÚD velmi cení. Je nadále odhodlána úzce spolupracovat s EÚD a poskytovat mu všechny potřebné informace pro usnadnění jeho práce. Toto memorandum stanoví praktická ujednání o sdílení informací mezi oběma orgány v oblasti mikrobezpečnostního dohledu.⁵⁹ Memorandum o porozumění, které zdůrazňuje nezávislost ECB a EÚD při výkonu jejich příslušných funkcí, má za cíl zajistit odpovídající transparentnost a odpovědnost.⁶⁰ Zahnuje pouze audity EÚD týkající se úkolů dohledu, které byly ECB svěřeny nařízením o SSM, a odráží mandát EÚD v oblasti auditu, který mu svěřily právní předpisy EU.

ECB bere na vědomí v usnesení obsaženou výzvu k větší transparentnosti, pokud jde o jmenování členů Výkonné rady, a výzvu Radě EU k genderovému vyvážení užších seznamů pro všechna nadcházející volná pracovní místa.

Postup pro jmenování členů Výkonné rady ECB je stanoven v čl. 283 odst. 2 SFEU a v článku 11.2 Protokolu o statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.⁶¹ Změny způsobu, jakým je uvedená smlouva uplatňována ve věci výběrového řízení členů Výkonné rady ECB, přísluší Radě a Evropskému parlamentu. I když ECB nemůže zasahovat do složení své Výkonné rady, je odhodlána zlepšit genderovou rovnováhu v rámci organizace, zejména prostřednictvím opatření a cílů zavedených od roku 2012. Tyto iniciativy vedly ke značnému nárůstu podílu žen v řídicích funkcích v ECB. Na konci roku 2019 zastávaly ženy téměř 31 % vyšších řídicích funkcí oproti 12 % na konci roku 2012.

⁵⁷ Viz stanovisko Evropské centrální banky ze dne 11. dubna 2018 k návrhu nařízení o zřízení Evropského měnového fondu (CON/2018/20) (Úř. věst. J C 220, 25.6.2018, s. 2). Viz také [poznámky](#) prezidenta ECB na slyšení před Výborem Evropského parlamentu pro hospodářské a měnové záležitosti dne 24. září 2018.

⁵⁸ Viz [dopis](#) prezidenta ECB poslanci EP Svenu Giegoldovi o účasti ECB na mezinárodních fórech, 17. prosince 2015.

⁵⁹ Viz [memorandum o porozumění](#) mezi EÚD a ECB týkající se auditů úkolů ECB v oblasti dohledu.

⁶⁰ Tato opatření umožní EÚD vyhledávat a získávat veškeré dokumenty a informace, které pro provedení auditu bankovního dohledu ECB potřebuje. Vysoce důvěrná dokumentace bude plně chráněna a přístup k citlivým informacím konkrétních bank bude poskytnut v kontrolovaném prostředí na místě v ECB.

⁶¹ Členy Výkonné rady ECB jmenuje Evropská rada na základě doporučení Rady EU po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou guvernérů ECB.

Navíc na konci roku 2019 vykonávaly ženy 30 % všech řídicích funkcí v ECB oproti 17 % na konci roku 2012. Celkově bylo na konci roku 2019 mezi zaměstnanci ECB 45 % žen (oproti 43 % na konci roku 2012). Vzhledem k tomu, že období, jehož se týkaly aktuální cíle, v roce 2019 skončilo, pracuje ECB v současné době na nové genderové strategii.

Pokud jde o požadavek, aby byly otázky související s lidskými zdroji řešeny spravedlivě, transparentně a rychle, ECB poznamenává, že od roku 2018 podniká řadu kroků. Ty pomohly bankovnímu dohledu ECB mimo jiné v tom, aby se ze začínající rozvinul do mnohem stabilnější instituce. Transparentní postupy nábory zaměstnanců na volná pracovní místa, po kterých následují rychlé a účinné postupy zaškolení nových zaměstnanců, tuto stabilizaci podpořily. Nová politika pružné pracovní doby umožňuje všem zaměstnancům ECB vyvažovat přesčasové hodiny z období vyšší pracovní zátěže a využívat je k zotavení. Zpětná vazba, kterou generální ředitelství ECB pro lidské zdroje obdrželo prostřednictvím pravidelných kratších průzkumů a nejnovějšího průzkumu mezi zaměstnanci, ukazuje, že zaměstnanci tato nová opatření oceňují. V rámci společného pracovního programu se zástupci zaměstnanců se generální ředitelství pro lidské zdroje zabývalo otázkami souvisejícími s druhy pracovních smluv zaměstnanců ECB, přičemž většina zaměstnanců má nyní smlouvu na dobu neurčitou. Dále s ohledem na potenciální případy obtěžování se ECB zabývá vedle již zmíněného rámce oznamování porušení pravidel (whistleblowing) také možnostmi rozšíření mediačních služeb a alternativními způsoby urovnání sporů. A konečně, na začátku roku 2020 zahájila ECB zavádění komplexního nového kariérního rámce, který zaměstnancům nabízí více příležitostí pro osobní růst a mobilitu.